

D-N

29/6 1948

USA:s republikaner och utrikespolitiken

Vad som skett på det republikanska nationalkonventet i Philadelphia är en borgen för att den amerikanska utrikespolitiken förblir oförändrad hur än presidentvalet i november utfaller. Något bättre bevis på den amerikanska opinionens klarhet och fasthet på denna punkt finns inte än att de republikanska ledarna i sin önskan att kritisera den demokratiska regeringen snarare är benägna att anklaga den för bristande energi i arbetet på demokratisk samverkan än för överdrivet intresse för Europas affärer.

De båda stora amerikanska partiernas hållning till utrikespolitiska

frågor har blott sedan några år företett denna enhetlighet. Efter det första världskriget krävde demokraterna anslutning till Nationernas förbund, medan isolationismen triumferade bland deras motståndare. Då Europa och världspolitiken efter ett skede av lugn och likgiltighet ånyo trädde i förgrunden av amerikansk debatt under 1930-talet förelåg en liknande, ehuru icke så stark motsättning mellan partierna. En tendens till isolationism var påtaglig, men den var ojämförligt svagast inom det demokratiska partiet, delvis på grund av Franklin Roosevelts personliga insatser, delvis på grund av att Södern, kärnan inom detta parti, av gammalt är benäget för anknytning till Europa — den härskande majoriteten inom detta område är den mest utpräglad engelsk-skotska folkgruppen i USA. En minoritet inom partiet, främst radikaler i nordost, stod däremot isolationismen nära, mindre på grund av bristande samkänsla med Europa än till följd av önskan att amerikansk politik skulle koncentreras på inre reformarbete. Bland

republikanerna var isolationismen stark och seg; den uppbars av partiets fasta kadrer i Norden och Mellanvästern, icke minst av bönderna med deras inslag av tyska och skandinaviska invandrare. Ännu vid 1940 års val skyntade denna skiljelinje; den utplånades efter Pearl Harbor och har sedan dess icke haft framträtt eller i varje fall icke haft någon nämnvärd betydelse.

Detta utesluter icke att den mycket begränsade grupp som ännu kan betecknas som isolationister till övervägande grad har sitt politiska hemvist bland republikanerna; geografiskt är de koncentrerade till Mellanvästern, och deras organ är USA:s största politiska tidning, överste McCormicks Chicago Tribune. Desto mera värt att understrika är det att intet inslag av isolationism förelåg på partikonventet. Kongressmannen Halleck från Indiana, som eljest hade stora sympatier som kandidat till vicepresidentposten, ansågs omöjlig på grund av sitt från denna synpunkt tvivelaktiga utrikespolitiska förflutna. Guvernör Dwight Green, som har

nära förbindelser med McCormick, ställde sig i det stora tal med vilket han gav upptakten till programdebatten helt på den grundval som anges av namnen Marshall och Vandenberg. Han anklagade den demokratiska regimen för att ha uppgivit Polen, östra Tyskland och östra Österrike till ryssarna och talade om dess "gagnlösa eftergiftspolitik" och dess "kompromisser med kommunismen". Men när det gällde frågan om internationell samverkan fällde han inte ett ord av kritik, blott en erinran om att Marshallplanen måste bli en hjälp till självhjälp, inte en permanent understödsform. Lika klar var konventets ordförande Joseph Martin från Massachusetts: "Endast Amerika står som ett hinder för en polisstyrd värld; endast ett starkt Amerika kan hålla tillbaka stormfloden; endast ett starkt Amerika kan hålla den mänskliga frihetens fackla högt." Lika klar var också förre presidenten Herbert Hoover, då han uttalade att USA, och endast USA, kan hejda den makt som hotar världen på en gång med en di-

rekt militär aggression och med en femte kolonn.

Det av konventet antagna parti-programmet och guvernör Deweys tal vid mottagandet av kandidaturen till president går på samma linje och markerar detta i klara ord. Enligt programmet "välkomnar partiet och hälsar med glädje Västeuropas bestämda utveckling mot enhet"; det "vill särskilt framhålla värdet av regionala avtal enligt förbundspaketen" och nämner Brysselöverdraget "såsom en modell för dylika avtal"; det lovar att verka för en utrikespolitik "på basen av en välvillig fasthet som gynnar samverkan, men avvisar eftergifter". Med en liknelse, som Lincoln gjort berömd, krävde Dewey en amerikansk politik till demokratiernas värn: "Så länge världen till hälften är fri och till hälften tyngd av slaveri måste vi med fredliga medel arbeta på att hjälpa människorna att överallt bli fria."

Då det amerikanska folket är enigt brukar båda de stora partierna tala i bestämda uttryck för sin anslutning till de grundsatser varom enig-

het råder. Vandenbergresolutionen och konventet i Philadelphia är därför bevis på den utomordentligt starka uppslutningen kring principerna om en fast utrikespolitik och hjälp åt Europas demokratier. I sin tur stärker partiernas ställningstagande den allmänna opinionen. Denna hållning, som är ny för USA under fredstid, är den enda garantin för Västeuropas trygghet och världens fred.